

V ý p i s y z pamätných kníh a kroník

OBCE LIETAVA A JEJ ČASTI LIETAVSKÁ ZÁVADKA

Pamäti obce Lietava sú zaznamenané v „Pamätných knihách a kronikách“, ktoré sa zachovali od roku 1937. Pamätnú knihu začal písať miestny učiteľ Jozef Hanzel.

Výpisom z pamätných kníh a kroník pripomenieme najzaujímavejšie udalosti, ktoré sa v obci prihodili, resp. ktoré naši predkovia zažili, a ako vnímali vtedajšiu dobu. Veríme, že si prečítate tieto state a vžijete sa do doby, ktorá je nám už pomaly veľkou neznámou. Začíname rokom 1937. Ešte staršiu históriu obce Lietava a jej časti Lietavská Závadka a Lietavského hradu si môžete prečítať v samostatných kapitolách tejto internetovej stránky obce. Niektoré slová v texte budú použité v nárečí, v akom je pamätná kniha písaná.

1937:

Na premávku do obce Lietava slúžila neschodná cesta hore riečiskom potoka Lietavka z Lietavskej Lúčky. Vicinálna cesta, ktorá bola postavená v roku 1890, bola pamäťou vtedy žijúcich ľudí.

Život v obci bol orientovaný len na chov ošípaných a hydiny a na pestovanie a sadenie stromčekov a hospodárskych plodín. Čo sa týka úrody, bola priemerná a obyvatelia sa po zbere úrody začali pripravovať na zimu a tešiť na štyri steny rodného krbu.

V Lietavskej doline

V Lietavskej Bráne

Lietavské skálie

1938:

„Inak teraz je voľnosť.... rozumej stará slovenská voľnosť. Iba ženy, no tie majú práce. Vreteno nechce a nechce vypadnúť z ruky. Každý deň sa len krúti a krúti. No a teraz je čas, aby si aj naši gazdovia zaklebetili. No odpusťme im to. Porozoberajú, čo myšlienky prinesú. Lepšie je, keď zájdeš k poháriku a tam dôkladne prejednáš ružové nádeje. Tedy tak plynie duševný život našich roľníkov cez zimu./“ - odpis z pamätnej knihy.

Začiatkom roku zomrel dp. Jozef Tvrдый, dekan-farár. *„Odišiel po dlhoročnej ťažkej práci. On najlepšie poznal tunajší ľud. Ved' bol jeho vodcom i cez tie najhoršie časy.“* – odpis...

V obci bolo toľko mladého dorastu, že školské steny im už nestačia.

Toho roku boli obecné voľby. Bolo veľa mandátov, na celej čiare vyhrali slovenskí ľudáci, za starostu si vyvolili Jozefa Šupeja staršieho.

26. júna sa dedinou prehnala búrka s ľadovcom, ktorá zničila väčšinu úrody. A akoby to nestačilo, obec bola zamorená slintavkou a krívačkou. *„Snáď nenašlo sa zviera typu paprčkového, ktoré by nebolo prekonalo túto chorobu.“* – odpis...

1939:

Tento rok sa začal politickou neistotou, Slováci bojujú s Čechmi, je vyhlásená mobilizácia.

Z dediny odchádzalo mnoho brancov, rodiny ostali bez otcov, pobrali všetky kone. Z dediny odišlo 80 ľudí za prácou do Nemecka a Čiech a to väčšinou dievčatá.

18. 5. za prítomnosti J. E. najdôstojnejšieho pána biskupa dr. Karola Kmeťku bola vysviacka kostola v Bánovej, ktorý v tej dobe patril do Lietavskej farnosti.

24. 9. bola znova vyhlásená mobilizácia: *„teraz máme bojovať proti Poľsku za spolupráce nemeckej armády, ktorá vykonala už bleskový útok na Poľsko.“* – odpis...

1. 10. bola aj za daždivého počasia posviacka kríža na začiatku dediny. V jeho základoch bola zakopaná sklenená fľaša, v ktorej bola uložená listina s dátumom a výpoveďou o pomeroch v obci. Patril medzi prvé kríže v obci od prevratu v roku 1918.

Zima bola ukrutná. Tu sa dozvedáme, že aj v roku 1929 bola tuhá zima, i keď nie až taká ako teraz.

1940:

Tuhá zima pokračovala. V celej farnosti sa vyskytli smrteľné prípady detí, ich príčinou bol zápal mozgových blán.

„Kultúrna činnosť v obci bola dosť pestrá. Program besiedok, akadémií vypracovali vždy učitelia. Za pomoci snaživého vdp. farára Augustína Čaprku so zdarom sa vykonajú všetky tieto kultúrne podniky.“ – odpis...

Ľudia si vypožičiavali knihy z obecnej knižnice, ktorá nebola chudobná na knihy. Činnosť mládeže spočívala v tradičných divadelných hrách na Vianoce a Veľkú noc. Veľa mládeže odchádzalo do Nemecka a Protektorátu. Väčšina chlapov pracovala v Cementárni Lietavská Lúčka.

V obci bol veľký požiar, zhorela maštal Viktora Grečnára a vďaka miestnemu hasičskému zboru boli okolité stavby zachránené.

V tomto roku našli deti na Lietavskom hrade vysoko v okne mŕtvolu otráveného neznámeho mladíka, ktorého pochovali pri ohrade cintorína.

„Pre veľký počet detí počet tried musel byť zvýšený na štyri.“ - odpis...

1941:

Bola opäť tuhá zima, vymrzlo veľa stromov.

Nastala zmena v úrade richtára, po Jozefovi Šupejovi, ktorý sa vzdal pre starobu, nastupuje nový richtár p. Juraj Beľan.

Za obetavej práce vdp. farára sa vykonala elektrifikácia v obci.

„Úspešnú činnosť prevádza aj Sdruženie katolíckej mládeže, ktoré bolo v začiatkoch.“ - odpis...

1942:

Pamätnú knihu začala písať Jozefína Mocková, miestna učiteľka.

*„V svojej skromnosti a povinnosti i láske k slovenskému národu a obyvateľov obce Lietavy chopím sa perá, aby som v niektorých – niekoľkých nasledujúcich riadkoch napísala kroniku. Jej dej a život zachytávam **in memoria** v roku 1946 dľa miestnych obyvateľov pre roky 1942, 1943, 1944, 1945 a 1946, keďže v tomto čase miestnymi úradmi pre vojenské neboly písané udalosti obce.“ - odpis...*

Chlapi odchádzali za prácou do Nemecka.

1943:

Rok začal krutou zimou. Na jar nastalo prudké oteplenie s povodňami.

Politiku doma vedie HSES na čele s prezidentom dr. Jozefom Tisom.

Nemecké vojská začínajú od polovice roka ustupovať. „U nás v dedine uchodí všetko normálnym tempom. Ľudia spomínajú na vojsko na fronte a prajú si, aby hrozná vojna čím prv sa skončila a aby nastal trvalý pokoj.“ –odpis...

1944:

Obec bola poškodená granátmi, keď Nemci v septembri útočili proti účastníkom povstania a partizánom.

Školu obsadili nemecké vojská, nevyučovalo sa.

„Kým v zime a na jar obracajú sa oči k spojencom, ktorí môžu rýchle ukončiť vojnu a zjednať mier s Nemeckom, len aby sa sem fronta nedostala, v lete a v jeseni sa myšlienky prehodia. Fronta sa priblíži. Je počuť dunenie kanónov a vidieť lietajúce v povetrí stíhače Angličanov a Američanov.“ - odpis ...

Ľudia sú precítení strachom a boja sa o svoj život, rodinu a majetok. V auguste vypuklo Povstanie. V septembri prišli partizáni. V októbri, novembri a decembri usalašia sa tu nemecké vojská a obec musí poskytovať časťou proviantu pre armádu.“ –odpis...

Medzi prvými, ktorí odišli z obce do kasární, bol učiteľ, organista Jozef Hanzel, no nebol sám.

„Sú ozbrojení vrátili sa ešte domov, rozlúčili sa s rodinou a šli do boja. Lietavci šli väčšinou do Kuneradu. V tomto útoku bola poškodená i obec – Lietava. Mrtvy nebol žiaden. V novembri a decembri znova zavítajú sem raz partizánske hliadky a raz nemecké. Na šťastie však nikdy sa tu v boji nestretli. Čo bolo na osov obci. S neistými nádejami šli obyvatelia tejto obce do nového roku 1945.“ - odpis...

Z pamätí môžeme vyčítať, že život v obci ozaj nebol ľahký.

„Kultúrne povznesenie r. 1944 sa vzorne vyvíjalo. Spolky ako i učiteľstvo tunajšej školy spolupracovalo v osвете.“ – odpis...

1945:

Bol najrušnejším rokom vojny, pretože fronta sa celkom priblížila a 9. 5. sa skončila šesť rokov trvajúca vojna.

Vianoce boli skromné a spokojné. „*Stromček duševne bohatý, ale hospodársky chudobný.*“ – odpis...

Deti v prvom polroku nechodili do školy, pretože budova školy bola znečistená. Po skončení sa pán Hanzel postaral o nové lavice do školy. Riaditeľ Hanzel bol preložený do Žiliny a novým riaditeľom školy sa stal Haas – Kianička. Normálny život začal plynúť až koncom roka a na Vianoce začali hrať prvé divadlo po vojne.

Po vojne sa utvorilo MNV, ktorého predsedom bol Viktor Grečnár. Vytvorilo sa KSS a predsedom sa stal Ignác Brezáni.

„*Hoci prehnala sa fronta, hoci nastali zmeny v politických stranách – jedny zanikly – druhé sa utvorily, hoci boli utvorené ľudové súdy, predsa zvíťazila myšlienka lásky k blížnemu. Pomáhajme jeden k druhému. Svoj k svojmu a len vtedy nám bude dobre. Ved' keď si my sami teraz nebudeme v núdzi pomáhať, iní nám nepomôžu.*“ – odpis...

1946:

Rany vojny sa pomaly hoja a prišiel pokojný život do celej obce. V obci sa konali veľkolepé oslavy prvého roku ukončenia vojny, kde slávnostnú reč mal miestny učiteľ – Šimon Štaffen.

Po zime nastal odmäk a opäť bola povodeň.

Obec sa chystala na voľby. Do voličských zoznamov bolo zapísaných 472 osôb. Voľby vyhrala Demokratická strana s počtom 265 hlasov. Na základe volieb bola zmena predsedov MNV, odstúpil Ignác Brezáni a zvolený bol Jozef Šupej, železničiar za DS.

25 obyvateľov obce odišlo pracovať do Čiech.

1947:

Plánovala sa výstavba kultúrneho domu, potravinového družstva a školy. Vybudovalo sa niekoľko rodinných domov a hospodárskych budov, i napriek tomu, že bol nedostatok stavebného materiálu. Odkúpili sa pozemky pod školu. V tomto roku obec dostala dve subvencie na verejné studne a jedna sa vykopala pri Sýkoroch.

V obci sa vyskytla a pretrvávala epidémia hydiny a ošípaných.

1948:

V mesiaci máj sa začala výstavba družstevného domu a aj napriek nedostatku stavebného materiálu sa vystavalo celé prízemie.

V tomto roku bolo založené Strojové družstvo, ktoré si ako prvé zadovážilo mláčačku a traktor, ktorý sa veľmi osvedčil na dovážanie materiálu zo Žiliny pri stavbe družstva.

1949:

Pokračuje stavba potravného družstva – do zimy bola budova pod strechou a tiež bol spravený byt pre vedúceho družstva. Štefan Belan sa stal predsedom prípravného výboru JRD.

V zimných mesiacoch sa hrali 2 divadelné predstavenia a tiež aj bábkové divadlo. Do dediny prišlo aj pojazdné kino a premietlo celovečerný film „Človek udatného srdca“.

Bol založený Ž-SSŽ a predsedníčkou sa stala H.Cechová.

Založená bola odbočka Slovenskej ovocinárskej spoločnosti, predseda Cyril Janoška, z farského dostali kus lúky, ktorú si ohradili a zorali.

Nariadená reorganizácia MNV – za predsedu bol znovu zvolený Jozef Šupej a podpredsedu Ignác Brezáni, murár.

Jeseň bola poznačená odovzdávaním kontingentov – mlieko, mäso, husi, vajcia, zemiaky aj slamu.

1950:

28.2. bolo založené JRD s predsedom Štefanom Beľanom. V obci vznikla družstevná ovocná škôlka na „Drienovici“. V budove nového družstva bola zriadená predajňa.

V obci bol vytvorený obvodový notársky úrad, kde tajomníkom bol V. Danko. Sídlo bolo v budove potravinového družstva.

Začala sa rozširovať a opravovať cesta z Lietavskej Lúčky, aby sa umožnilo aj autobusové spojenie zo Žiliny.

1951:

Pokračuje oprava a rozširovanie „vicinálnej“ cesty z Lietavskej Lúčky.

Tento rok sa niesol v znamení veľmi slabej úrody.

Do humna p. Jozefa Brezániho udrel blesk, oheň bol rýchlo uhasený. Poškodených a zničených bolo niekoľko stĺpov elektrického vedenia.

Zaujímavá je kultúrna výmena divadelných predstavení: v Lietave ochotníci z Rosiny a zahrali hru „Kubo“, z Turia zahrali hru „Za frontom“ a zo Strečna hru „Mariša“. Na jar a v lete zavítalo do obce „putovné kino“.

Zakúpená bola technika a aparatúra na miestny rozhlas.

V tomto roku bolo v obci 152 rodinných domov, bytov bol však nedostatok a nebolo nič neobvyklé, keď sa v domoch tlačili rodiny s viacerými deťmi.

1.9. 1951 bol založený matričný úrad pre obce Lietava, Podhorie a Lietavská Závadka so sídlom v Lietave a matrikárom sa stal Jozef Haas – miestny učiteľ.

1952:

Počas zimných večerov sa dievčatá a ženy stretávali pri páraní peria, kde si spolu zanôtili ľudové piesne a poklebetili. Páračky sa vždy končili oldomášom, chlapci prišli s harmonikou a povykrúcali všetky dievčatá, ktoré sa v dome nachádzali.

Žiaci chodili na strednú školu do Lietavskej Lúčky, kde dochádzali stále peši, nakoľko ešte nepremával autobus do obce.

V obci bolo dostavaná budova Potravného družstva a založená bola Osvetová beseda, ktorej predsedom sa stal riaditeľ národnej školy J. Tkáč a hospodárom bol Mikuláš Furmánek. Začali sa premietiť celovečerné filmy, o ktoré bol veľký záujem. Ochotnícky divadelný krúžok nacvičil a hral divadelnú hru „Ženba“. Hlavnú úlohu hrali: Irena Cechová, Jozef Sermek, Jozef Grečnár, Anton Brezáni a Irena Furmánková. S vystúpením navštívili aj okolité dediny.

1953:

V máji, keď boli všetky stromy rozkvitnuté, napadalo až 60 cm snehu, ktorý polámal veľa konárov a mladých stromov.

V tomto roku sa začala výstavba „Hasičskej zbrojnice“. Hasičskému zboru bola pridelená motorová striekačka, ktorá nahradila ručnú.

Najväčšou udalosťou roka bolo založenie a otvorenie osemročnej školy v Lietave, kde dochádzali deti z Podhoria, Lietavskej Závadky a Babkova. Vyučovalo sa v budovách: „u Šťastného“ jedna trieda a „u Maliačka“ druhá trieda. Ďalšie triedy boli v obecnom dome a v škole pri kostole. Riaditeľom bol Jozef Pecho.

Druhou veľkou udalosťou bolo slávnostné otvorenie autobusovej linky zo Žiliny do Lietavy. „*Namáhavá práca pri budovaní cesty z Lietavskej Lúčky do Lietavy je korunovaná tým, že občania obce Lietavy nemusia do práce do mesta dochádzať peši, prípadne na bicykloch.*“ – odpis...

Ochotnícke divadlo nacvičilo hru „Ukradnuté šťastie“, ktorú hrali aj v okolitých obciach.

1954:

Za predsedu MNV je zvolený Vincent Ruček.

Založená bola telovýchovná jednota SOKOL – ako prvý bol založený šachový oddiel, ktorý bol na vysokej úrovni, čo prezrádza aj udelenie pochvalného dekrétu.

Tento oddiel reprezentovali hráči : Štefan Lučančin, Dr.Vojtech Bukovinský, učiteľ Emil Gašpierik, František Brezáni, Anton Zuzčák a Štefan Oravec.

Veľký záujem občanov bol aj o futbal. Hrávali sa zápasy medzi ženáčmi a mláďencami.

Ochotníci pod vedením Mikuláša Furmánka nacvičili hru „ Juro Daudin“, kde si zahrli : Václav Brezáni, Margita Tomaščíková, Cyril Šupej, Anton Tomaščík.

Veľkou udalosťou bolo usporiadanie prvého „Maškarného plesu“.

1955:

„Občas niektorú nedeľu a sobotu zahrá tunajšia hudba na večerných zábavách. Zvlášť veľmi rušno je v posledných fašiangových dňoch, kedy všetci mladí i starí sa idú poveseľiť na - Fašiangovú zábavu.“ - odpis...

Pravidelne počas celého roku sa premietajú celovečerné filmy, o ktoré je veľký záujem aj z okolitých obcí - Podhoria, Liet.Závadky, Babkova a Brezian. Bolo premietnutých 35 filmov.

Najväčšiu radosť v tomto roku mali športovci - bol založený futbalový oddiel. Na jar futbalová jedenástka vstúpila do štvrtej triedy okresnej súťaže, kde sa hneď umiestnili na 2. mieste. Najlepšie výkony podali na súperových ihriskách, a to : v Gbeľanoch zvíťazili 7:1 a v Nededzi 7:2. Medzi najlepších hráčov patrili : Gejzo a Viliam Dolinajcovci, Imrich a Cyril Šupejovci, Miroslav a Vincent Brezániovci.

Vybudovalo sa ihrisko na Pažitiach.

Bol usporiadaný prvý futbalový turnaj za účasti : Sokol Turie, Tatran Lietavská Lúčka, Sokol Podhorie a Sokol Lietava.

Úverové družstvo, ktoré slúžilo pri pôžičkách a ukladaní peňažných vkladov, prevzala „Štátna sporiteľňa v Žiline.“

Začalo sa s výstavbou matečníka pre ustajnenie hospodárskych zvierat v JRD na Záhumní.

Ochotníci nacvičili divadelnú hru „Škriatok“, kde si zahrali : Margita Tomaščíková, Rozália Šupejová, Bertina Zavadzanová, Mária Tomaščíková, Irena Furmánková, Mária Tomaščíková, Kristián Brezáni, Milan Tomaščík, Cyril Šupej, Albína Gašpíriková, Viliam Zavadzan a Viliam Dolinajec. S touto hrou vystúpili aj v Porúbke, Bytčici a Žiline.

1956:

Oslavovali 30. výročie založenia Požiarnej ochrany. Pri tejto príležitosti miestna Jednota požiarnej ochrany udelila 9 členom dekréty : Štefan Becík, Vincent Tomaščík, Vavrín Brezáni, Ludvik Brezáni, Imrich Tomaščík, Ján Melišík, Jozef Šupej, Štefan Beľan a František Cádrik.

Požiarne dorastenecké družstvo sa zúčastnilo okresnej súťaže, kde sa umiestnili na 1. mieste.

Telovýchovná jednota Sokol usporiadala turnaj, v ktorom vyhrala všetky zápasy, a tak zaslúžene získala „Pohár“.

Bola založená organizácia ČSČK - predsedníčkou sa stala Viera Sýkorová.

V priebehu roka bola založená Družstevná škola práce, ktorej vedúcim sa stal riaditeľ Osemročnej strednej školy Jozef Pecho. Význam školy spočíva v oboznamovaní sa s novými pokrokovými metódami poľnohospodárskej výroby.

Dokončená bola výstavba matečníka na Záhumní.

Otvorenie novej učebne v Hasičskej zbrojnici.

Žiaci osemročnej strednej školy pod vedením učiteľa Miloslava Dubovca nacvičili divadelnú hru „Lubka“, s ktorou sa zúčastnili na okresnom kole ľudovej umeleckej tvorivosti - tam sa umiestnili na 2. mieste.

Ochotníci pod vedením Mikuláša Furmánka nacvičili 2 divadelné hry :

1. „Pytliakova žena“ : hrali Mária Tomaščíková, Mária Brezániová, Jaroslav Tomaščík, Anna Piteková, Anton Brezáni a Bertina Zavadzanová,
2. „Statočný valach“ : hrali Anton Tomaščík, Milan Tomaščík, Jaroslav Tomaščík, Mária Brezániová, Alexander Šupej, Jozef Petrák, Róbert Beľan a M. Trnovec.

1957:

Obec sa pripravovala na voľby - predsedom MNV sa stal Jozef Brezáni, tajomníkom Serafín Mišár.

Veľkým úspechom bolo založenie a otvorenie predajne „Mäsná“ - vedúcim predajne sa stal Ignác Čerňan z Lietavskej Lúčky.

Vykonali sa opravy a natretie strechy kostola.

V celom okolí bola rozšírená epidémia chrípky.

Úplne dokončená bola stavba Hasičskej zbrojnice. DHZ bola pridelená motorová striekačka.

Založené bolo CO družstvo, ktorého veliteľom sa stal Jozef Brezáni.

V akcii „Zveľaďovanie miest a obcí „ bol ohradený miestny cintorín.

Šachový oddiel sa zúčastnil krajského kola celého Žilinského kraja, kde sa umiestnil na 4. mieste.

Pre miestnu osvetovú besedu bol zakúpený nový premietací filmový prístroj, ktorý sa používa na pravidelné premietanie celovečerných filmov v sobotu a nedeľu.

Divadelní ochotníci nacvičili pod vedením režiséra Mikuláša Furmánku div. hru „ Drotár“, v ktorej si zahrali : Anton Tomaščík, Alexander Šupej, Róbert Beľan, Jozef Petrák, učiteľ Šimon Štaffen, Anton Brezáni, Martina Furmánková, Leonóra Brezániová, Milan Tomaščík, Mária Brezániová.

V tomto roku boli zaznamenané veľké horúčavy.

1958:

Koná sa pravidelné premietanie celovečerných filmov, pridali aj premietanie v nedeľu popoludní filmov s detskou tematikou, o ktoré majú školáci veľký záujem.

Počas fašiangov bolo usporiadaných viac tanečných zábav a tiež aj žiacky karneval, na ktorom sa prezentovalo 70 masiek.

ČSM pod vedením učiteľa Šimona Štiffena a Jozefa Sermeka nacvičili estrádu, s ktorou vystúpili aj po okolitých obciach. Finančné prostriedky, ktoré získali na vystúpeniach, venovali MNV (Miestnemu národnému výboru) ako pomoc na stavbu cesty ku novej škole.

Na jar bolo založené celoobecné JRD (Jednotné roľnícke družstvo), ktorého predsedom sa stal Jozef Furmánek z Majera. Ďalšími funkcionármi JRD boli : Ignác Brezáni, Jozef Šupej, Margita Piteková, Jozef Belanec, Michal Gašpíerik- účtovník, Pavel Mazúr - pokladník. Pretože dobytok bol v maštaliach u súkromníkov, začalo sa s výstavbou novej maštale pre hovädzí dobytok na Záhumní.

Futbalový oddiel Telovýchovnej jednoty sa v jesennej časti umiestnil na 1. mieste IV. triedy v okresnej súťaži. „ Je teda veľká pravdepodobnosť, že ak si lietavskí futbalisti udržia doterajšiu formu, prípadne ju i zlepšia, môžu sa na jar v roku 1959 prebojovať do vyššej súťaže. Bolo by to veľa radostí u miestnych občanov a fanúšikov hlavne preto, že tunajší futbalisti ešte stále nemajú možnosti tréningu, nakoľko ihrisko na Pažitiach pre veľkú vzdialenosť nie je možné použiť na tréningy.

Taktiež veľmi pekný úspech dosiahol šachový oddiel, ktorý hral medziokresnú súťaž a umiestnil sa na druhom mieste. Je teda vidieť, že i pri finančných ťažkostiach lietavskí športovci dosahujú pekných výsledkov a robia dobrú reklamu obci Lietava.“ - odpis...

V lete sa hrával volejbal a hádzaná na provízorne urobených ihriskách. V zime zas hokej na rybníku za mlynom v Majeri. V posledných rokoch sa s úspechom hrával aj stolný tenis - pingpong.

Začalo sa s budovaním ohrady okolo kostola.

Pošta je v Lietavskej Lúčke, odkiaľ poštu donáša poštárka. Telefón je len jeden na MNV, kde sa prijímajú aj telegrafické správy.

Predsedom MNV je Jozef Brezáni a tajomník Serafín Mišár.

„ Ešte nikdy v minulosti nestavalo sa v obci tolko rodinných domov, ako v tomto období. Dnes, keď zo dňa na deň sa zvyšuje životná úroveň pracujúcich, zvyšuje a zlepšuje sa takisto i kultúra bývania v našej dedine. Najprv sa občania snažia si postaviť nejaký ten slušný domček a potom zháňajú materiál - nábytok pekný moderný do izieb. Aj tí starší ľudia sa už neuspokoja len s truhlicou a policou, ale hľadajú, aby ich bývanie bolo krajšie a zdravé. Dokonca v niektorých novostavaných domoch majú občania zavedený už aj vodovod, ktorý je v celku riešený tak, že v blízkosti domu, alebo v pivnici pod stavbou je vykopaná studňa, z ktorej sa čerpá voda malým elektrickým motorom.“ - odpis...

Žiaci z Babkova začali chodiť do školy v Lietavskej Lúčke.

Štatistika : sobášov - 22

rozvod - zatiaľ ani jeden

narodených detí - 37

zomretých - 6 ľudí, z toho jeden tragicky

1959:

Ukončenie výstavby družstevného kravína. Výstavba kravína bola sfotografovaná a snímok bol uverejnený v krajskom časopise „ Ciel ‘ ‘,

Začala sa výstavba Deväťročnej základnej školy - do konca roku bolo vybudované prízemie celej školy.

Taktiež sa začalo s výstavbou nového futbalového ihriska na Perinskej.

Pokračovalo sa v úspešnom premietaní celovečerných filmov- premietali Ignác Tomaščík a Alojz Brezáni. Mikuláš Furmánek nacvičil divadelnú hru „Svadobný závoj“ , s ktorou boli hosťovať po okolitých obciach a predstavili sa aj v obci Kľače pri Rajci.

Tiež boli do obce zakúpené 2 televízory - jeden zakúpila Osvetová beseda, aby slúžil pre všetkých občanov.

Futbalový oddiel postúpil zo IV.triedy do III.triedy okresnej súťaže a aj v tejto sa nezahanbil a v prvej polovici obsadili hneď prvé miesto.

24.októbra prišli na priateľskú návštevu do obce traja kozmonauti zo Sovietskeho zväzu.

Raz za mesiac zavítala do obce pojazdná Vesna - predaj textilu.

Za predsedu JRD bol zvolený Jozef Pecho.

Štatistika : Sobášov - 16

Rozvod - 0

Narodilo sa -41

Zomrelo - 5

1960:

V zimných mesiacoch prebieha „Družstevná škola práce“, kde majú možnosť naši družstevníci nadobudnúť viac odborných a praktických vedomostí o poľnohospodárskej veľkovýrobe.

Tento rok bol veľmi daždivý, čo sa už dlho nepamätá v tejto obci. V júli bola 2x za sebou prietrž mračen, ktorá zapríčinila dve veľké povodne, na ktoré sa nepamätá v celom okolí. Železničná i cestná doprava v Lietavskej Lúčke boli úplne prerušené. Povodne narobili značné hospodárske škody.

Pri vyberaní zemiakov pomáhali aj žiaci Osemročnej strednej školy za čo im JRD prispelo sumou 700.-Kčs na zakúpenie spoločného daru z príležitosti Deda Mráza - rádiogramafón.

Vykonaná bola generálna oprava hlavnej cesty.

Zriadený bol obchod s potravinami a drobným spotrebným tovarom - „samoobsluha“.

V miestnosti u Šťastného, kde predtým bola trieda, bola zriadená „Poradňa pre matky a deti“.

Dobudovanie Deväťročnej základnej školy, čím sa vyriešila najpálčivejšia otázka vyučovania žiakov. Pri novej škole je zabezpečená i lekárska starostlivosť. Pri škole bola vybudovaná „Štvorbytovka“, do ktorej sa nasťahovali učiteľské rodiny. Žiaci dostali zdarma knihy i všetky učebné pomôcky.

Konali sa voľby do národného výboru- predsedom sa stal znovu Jozef Brezáni a tajomníkom Serafín Mišár.

V rámci územnej reorganizácie bola Lietava zlúčená s Lietavskou Závadkou, a tak isto sa zlúčili aj JRD v jedno veľké družstvo s názvom „JRD Oslobodenie“- stalo sa tak 15.marca.

Žiaci tunajšej školy sa zapojili do nácviu SPARTAKIÁDY. S veľkým úspechom vystupovali na okresnej spartakiáde v Lietavskej Lúčke, krajskej v Žiline, a preto sa dostali až na celoštátnu do Prahy. Okrem toho bola usporiadaná i „celoobecná spartakiáda“, na ktorej vystupovali všetci cvičenci základnej školy. Vystúpenie sa konalo na lúke na Dedinskej.

Futbalový oddiel sa v III.triede umiestnil na 1.mieste a preto postúpil do II.triedy. „*Bol to skutočne veľký kus boja našich chlapcov futbalistov, ktorí sa zaslúžili o tento úspech.*“ - odpis... Veľkú zásluhu mal na tom aj tréner družstva Hudec, predseda TJ SOKOL Serafín Mišár, František Petrák, Emil Gašpírik, Vendelín Gašpírik, Juraj Maliaček. Celú futbalovú jedenástku reprezentovali : Viliam, Gejzo, Pavel a Jozef Dolinajcovci, Milan Tomaščík, Jozef Petrák, Jaroslav Švec, Cyril Šupej, Albín Surovčík, František Grečnár, Ladislav Pecko, Ábel Brezáni, Pavol Ruček a Anton Tomaščík.

Pre dôchodcov je zriadené spoločné stravovanie za veľmi nízky poplatok - 1 obed za 0,50Kčs.

V obci je už veľa motocyklov a dvaja občania majú i osobné autá.

Po prvýkrát majú občania zastúpenie poslanca v KNV (Krajský národný výbor) pána Antona Jánošku a poslankyňu do ONV (Okresný národný výbor) pani Katarínu Tomaščíkovú.

1961:

Pisateľka kroniky napísala pekný opis obce :

„*Obec Lietava leží juhozápadne od okresného mesta Žilina, vzdialená 12 km. Stred obce je vystavený po obvode lúčnej kotliny, ktorou preteká potok Lietavka, prameniáci vo východných svahoch súľovských vrchov. Uprostred týchto lúk vyvierajú silný prameň, ktorému tu vravia „Morské oko“. Voda jazierka má stabilnú teplotu asi 10°C a ani cez zimu voda nezamrzá. Celá obec je rozostavená v dosť veľkej dĺžke, takmer 4 km.*

„*Od Morského oka naskytá sa pekný pohľad k Lietavskému hradu. V úpäti skalných stien sú typické vtesané pivnice, akých je v skalisku, na ktorom stojí stará škola, viacero. Lietava bola od najstarších čias vlastníctvom lietavského panstva. Oproti minulosti, kedy vládlo ešte šľachtické panstvo na hrade, sa Lietava veľmi zmenila. Dnes je to už vlastne budujúca sa družstevná obec, ktorej občania sa snažia svojou statočnou prácou zvýšiť svoju životnú a kultúrnu úroveň.*“ - odpis...

Riaditeľom Základnej deväťročnej školy je Vladimír Stráňai, učiteľský zbor je 14-členný, počet žiakov 357. Na škole pracuje „Pionierska organizácia“ s počtom pionierov 208 a iskiev 97. V Lietavskej Závadke je jednotriedna škola s vyučovacím ročníkom 1-4 s riaditeľkou Alžbetou Ďurinovou.

V budove bývalej starej školy bola otvorená „Materská škola“ s kapacitou 30 detí, no počítajú sa s jej rozšírením.

Divadelný ochotnícky krúžok nacvičil hru „Polnočná omša“.

Družstevníci zorganizovali výlet autobusom do Bojníc a na okolité JRD, taktiež dvojdnový výlet na Krásnu Hôrku.

18. novembra bolo premenované futbalové družstvo z TJ-SOKOL na „DRUŽSTEVNÍK“ .

Konali sa voľby sudcov do miestnych a okresných súdov za Lietavu a Liet.Závadku boli zvolení nasledovní sudcovia : Serafín Mišár, Katarína Tomaščíková, Jozef Šupej, Anton Brezáni a Rudolf Surovčík. Za tento obvod a obec Podhorie bol zvolený do okresného súdu ako sudca Dr. V.Thóth.

Bola dobrá úroda zemiakov.

1962:

Rok začal veľmi tuhou zimou, napadlo veľa snehu a zavialo všetky cesty. Vysoké mrazy spôsobili vytváranie poľadovice na cestách. Najviac trpela poľná zver, ktorej aj veľa uhynulo pre nedostatok krmiva.

Futbalisti sa stále držia medzi najlepšimi mužstvami.

Zo Žiliny do Lietavy premávajú pravidelne už dva autobusy a tie sú preplnené.

Pri výstavbe rodinných domov si už občania do nich zavádzajú vodovody a budujú ústredné kúrenia.

1963:

ZDŠ usporiadala na začiatku roku karneval, ktorý mal veľký úspech, tiež usporiadali lyžiarske preteky, na ktorých si žiaci zmerali svoje pretekárske sily a odvalu.

Družstevníkom pri prácach pomáhali brigádnicami - požiarnici, výbor žien, Sokol, ČSČK, DO-KSS, žiaci ZDŠ a vysokoškoláci z VŠD (Vysoká škola dopravná) Žilina, medzi ktorými bol aj jeden študent z republiky Mali. Na družstve chovali 301 ks hov.dobytka, 50 ks ošípaných, niekoľko 100 ks hydiny a záprahové kone.

Konali sa oslavy „Oslobodenia Lietavy“ - 29.apríla.

V škole bola otvorená jedáleň pre stravovanie žiakov. Varilo sa v Jednote a odtiaľ dovážali obedy do jedálne školy pre 70 žiakov a 26 dôchodcov.

1964:

Zima bola najtuhšia za posledné roky.

Jozef Pecho nacvičil „estrádu“, s ktorou boli vystúpiť aj v Liet.Svinnej a Višňovom. Okrem estrády nacvičil aj hru : „Juraj Dandín“, táto hra zožala obrovský úspech, čo dokazuje počet repríz a predstavení v susedných obciach - v Babkove, Ovčiarsku, Brezanych, Liet.Svinnej, Liet.Závadke, Belej a Kunerade.

V spomínanej hre účinkovali : Václav Brezáni, Rudolf Cech, Bohuš Gašpírik, Margita Súľovská, Margita Brezániová, Dolinajcová, Zdeno Brezáni a Štefan Grečnár. Do obce prišli aj z Tatranu Bytčica a predstavili sa divadlom „Začínajú žiť“.

TJ Družstevník usporiadala - maškarný ples.

V obci slúži aj „Miestna ľudová knižnica“, ktorá je otvorená každý večer a vedie ju Jaroslav Švec.

Konali sa voľby do národných výborov : Jozef Pecho - predseda MNV,

Jozef Brezáni - tajomník a 25 členov MNV.

Pri oslavách 20. výročia SNP (Slovenské národné povstanie) boli udelené medaily týmto občanom : In memoriam - Matej Tomaščík, Viktor Grečnár, Michal Brezáni, Michal Súľovský, Matúš Dolinajec.

Ďalšie vyznamenania - František Cádrik, Rudolf Tomaščík, Pavol Tomaščík, Vincent Belanec, Cyril Brezáni, Jozef Trnovec, Ján Tabačiar, Samuel Šťastný.

Pri oslavách 100. výročia požiarinej ochrany bola udelená bronzová medaila Františkovi Cádrikovi ako zakladateľovi PO v našej obci a ďalšie medaily - Štefanovi Becíkovi, Jozefovi Furmánkovi a Adamovi Melišíkovi. PO mala v tomto roku 118 členov.

Pri príležitosti osláv sa požiarnici zúčastnili súťaže v Banskej Bystrici, kde ženy pod vedením Rozálie Kasákovéj obsadili 5.miesto a za súťaž im bola udelená vlajka s venovaním.

Družstvo chovalo 290 kusov hov.dobytku, 24 kusov ošípaných a 445 kusov hydiny. JRD viedol Serafín Mišár.

8.júna bola prietrž mračien, ktorá spôsobila veľké škody na poliach.

1965:

V obci je už 110 televízorov.

Celovečerné filmy sa stále premietajú v sobotu a nedeľu. Premieta Štefan Lučančín. Predsedom Osvetovej besedy je naďalej Mikuláš Furmánec.

Žiaci ZDŠ sa zapojili do cvičenia spartakiády na okresnej prehliadke v Žiline.

Vykonaná bola oprava Materskej škôlky.

Narodilo sa 26 detí a zomrelo 7 občanov.

1966:

Miestni ochotníci nacvičili hru „Jej pastorkyňa“, režisérom bol Jozef Pecho.

Futbalistov trénuje Laco Pecko a aj vďaka jeho zásluže sa umiestnili v druhej triede na 3.mieste.

ZDŠ má 400 žiakov, 20 učiteľov. Bola vykonaná oprava školy v Lietavskej Závadke. Riaditeľkou MŠ v Lietave je Božena Tomaščíková.

Zriadená je poradňa pre matky s deťmi do jedného roka v budove tunajšej Zbrojnice. Poradňa bola sem preložená z budovy od Šťastného.

Zriadená je aj spoločná vývarovňa pre dôchodcov. „*Veľkou nevýhodou, ktorá sťažuje prácu vo vývarovni hlavne kuchárky je to, že vývarovňa nemá dostatok hygienicky nezávadnej vody. V dôsledku toho si kuchárka musí donášať vodu z okolitých studní.*“ - odpis...

V obci sú dva obchody s potravinami a drobným tovarom, pohostinstvo a predajňa mäsa.

Stav hospodárskych zvierat v JRD bol : 270 ks hovädzích dobytkov, z toho 115 kráv, 17 ks koní. V tomto roku bol zrušený chov ošípaných a hydiny. V doživosti dosiahli úspech v nadojení od jednej kravy až 2125 l mlieka. V decembri bola dokončená výstavba kravína nového typu Ža-108-1.

„Lietavský hrad je dnes obľúbeným cieľom turistov a výletníkov. Jeho slávu dnes obrastá tráva, kde tu sa mihne jašterica, človeku je dobre, keď si tu môže oddýchnuť, zamyslieť sa, predstaviť si v duchu dávno zašlé a vyprchnuté histórie, ktoré sa v týchto múroch odohrali...Tak ako ľudia i hrady majú svoje veselé, príjemné chvíle, potom zase smutné a ťažké. A medzi tie najťažšie chvíle hradu patrilo tatárske obliehanie. Zachovalo sa niekoľko historiek o tomto hrade. Spomínajú na ne i ľudia v dedine. Prenášajú sa z pokolenia na pokolenie, a tak občas, zvlášť vtedy, keď je pekná nedeľa, mnoho ľudí sa ide pozrieť na hrad a vtedy sa spomína. Aby tieto historky z našej dediny nevymizli, ale zostali ešte veľmi dlho v pamäti našich občanov, uvediem aspoň jednu. - Keď sa zem zatriasla pod divým dupotom tatárskych koní, obyvateľstvo obce sa zachránilo útekom na hrad. Tatári v strašnom hneve vyplienili napred obec, plamene hltali obydlia a dobytok so zúfalým ručaním behal po zhorenisku. Až hore za hradné múry prenikal čmud a zápach tejto ukrutnej zápalnej obete.

So slzami v očiach sa dívali obyvatelia na svoju dedinku, ktorá ľahla popolom. Keď Tatári dokončili dielo skazy dole, vrhli sa na hrad. Ale statoční obrancovia odrazili všetky útohy. Týždne a mesiace utekali, Tatárov pod hradom pribúdalo a na hrade nebolo už čo jesť. Jedného dňa hladní a zúfalí obrancovia hradu videli, ako tatárske mravenište brúsi meče a kuje šípy. Keď boli smrtiace nástroje pripravené, vodca Tatárov, akýsi Boabede, vydal povel na útok. Na slabšie múry by to bolo stačilo. Ale tieto lietavské vydržali. Tatári sa šplhali po múroch, no hore ich odrážali smelí obrancovia. Boj zúril do neskorej noci a Tatárom sa predsa nepodarilo dobyť hrad. Ráno niektorý z nich vyhlásil, že vie, ako treba dobyť hrad. Hovoril : „Sú to ľudia veľmi dôverčiví. Pošleme im posolstvo a navrháme prímerie.“

Ešte slnce nestačilo vysušiť striebřistú rosu v Rajeckej doline, keď pred bránou hradu zastali traja sviatočne vyobliekaní „Tatári“. - Zunovalo sa nám prelievať krv...zaliečali sa. Tatári navrhli dobré podmienky.

Ale národ na hrade na radu zbožného Patrika to chcel mať na písme. Poslovia sa čoskoro vrátili a písmo doniesli. No len čo sa otvorila brána, premenili Tatári hrad na bitúnok. Prírodzene, ako to už vtedy bývalo, zaplatili za dôverčivosť panny, ktoré napokon s poodtínanými nohami a rukami pozhadzovali z hradieb.

Potom pohani začali presviedčať kresťanov, aby prestúpili na pohanskú vieru, Keď kresťania toto odmietli, začali Tatári zabíjať ženy, deti a starcov. Mnohých uvrhli do väzenia, kde ich mučili. Potom na nádvorie napichali husto vedľa seba kopije a toho, kto sa nechcel stať pohanom, hádzali zo stometrovej výšky na kopijový trávnik. Keď ľudia začínali prichádzať po strašnom krviprelievaní k tomu, že lepšie byť pohanom ako krvavým sitom - zbožný Patrik ich od tejto myšlienky vždy odvrátil. Nakoniec prichádzal rad i na neho. Ale, ako ľudia hovoria, stal sa zázrak - široká mniška odedza sa nadula a zachytila sa na silnom kriaku. Ostal visieť. Keď to Tatári videli, mysleli si, že sa stal zázrak, poskákali na kone a ušli. Zvyšok kresťanov zvesil mnícha z kriaka. Potom si posadali na hradby a pozerali, ako v diaľke v oblaku prachu miznú hordy Tatárov.“ - odpis...

1967:

Tento rok sa začína tuhou zimou . Mrazy trvali do polovice februára.

V JRD bola v priebehu roku dokončená výstavba oplotenia hospodárskeho dvora, ako aj výstavba príjazdnej cesty k novému kravínu. Stav hov. dobytka bol 322 kusov a z toho 113 kráv.

„Hrad stále navštevuje veľa turistov, zvlášť v lete. Aby sa zachovalo i pre ďalšie pokolenia niečo z povestí o našom hrade, uvediem zas druhú povesť, ktorá je svojím obsahom veselšia: - Na Lietavskom hrade bola veľká hostina. Bolo tu 50 vynikajúcich pánov zo stolíc Turca, Trenčína a Liptova. Mená známe, hostina bohatá, kuchári týždeň piekli a vyvárať, víno tieklo potokmi.

Jediným bodom programu tejto veľkej hostiny bolo : „Ako zlapať Jánošíka?“ Každý chcel chytiť Jánošíka, len sa nevedeli ujednotiť ako. Jediný, kto sa nezaujímal o slovné súboje, bol známy pán Skalka z Trenčianskej stolice, ktorý sa namiesto hádania bavil s hradnou paňou. Po polnoci vystúpil a povedal toto: :Za niekoľko dní bude v Žiline jarmok. Tam sa nás zide ešte viac i so svojimi hajdúchmi. Tam bude i Jánošík a tam ho i zlapáme.“ Jeho návrh prijali jednohlasne. Skalka sa veľmi odporúčal hradnej panej a odišiel. Páni hodovali ďalej. Za chvíľu sa však Skalka vrátil s očami navrchu a jeho tvár prezradzovala , že potratil rozum. Vrhol sa na džbán vína a zvyšky jedál. Potom sa dal nadávať. Pri jeho rozprávaní všetkým prítomným tuhla krv v žilách.

Na ceste, kde sa ponáhlal na vzácnu schôdzku, ho zlapal Jánošík so svojou družinou. Preobliekol sa za neho a išiel sem na hrad. Takto prestrojený sa príjemne zabával s hradnou paňou a dal vynikajúci návrh na zlapanie Jánošíka...

Vzácne panstvo sa triaslo, ale keď nenašlo svoje vzácne bundy a kožušiny v kočiaroch, otváralo aj ústa, zalamovali rukami a prisahali pomstu kapitánovi hôrných chlapcov.“ - odpis...

1968:

Poctivá práca tunajších družstevníkov, ako aj veľká snaha vedúcich pracovníkov JRD sa odzrkadľuje z roka na rok lepšími hospodárskymi výsledkami. Z plánovanej rastlinnej výroby takmer všetky ukazovatele boli prekročené. Chová sa len hov. dobytok. Na družstve sa buduje „močovková závlaha“. Predsedom družstva je Serafín Mišár.

Po odchode doterajšieho predsedu MNV (miestneho národného výboru) Jozefa Pechu do Rajca sa novým predsedom stáva Jozef Brezáni.

Pokračuje premietanie celovečerných filmov.

Vzhľadom na pribúdanie ľudí dochádzajúcich za prácou do Žiliny boli pridané spoje Žilina - Podhorie.

1969:

Rok sa začal miernou zimou.

JRD sa venuje pestovaniu pšenice, raže, jačmeňa, ovsu, d'ateliny a lucerky. Chovajú 305 kusov hov. dobytka a z toho 117 kráv. Nakoľko naša obec nemá všade priaznivý terén pre prácu strojov, chová JRD 10 kusov ťažných koní. Mechanizácia JRD má 7 kolesových + 2 pásové traktory a 3 nákladné autá.

Okresné výstavbové družstvo Žilina na našom JRD stavia 6-bytovú jednotku.

JRD založilo pridruženú výrobu - prevádzku „Maliari natierači“. Z objektívnych príčin ju koncom októbra zrušili.

V obci je už 300 pekných, prevažne murovaných domov. Drevených doteraz obývaných domov je 20. Päť rodín v obci má osobné auto.

Obec má 1590 obyvateľov, uzavretých bolo 24 manželstiev.

„Školstvo - to je boľavá stránka našej obce. I keď máme nie tak dávno postavenú školu, táto svojou kapacitou vôbec nevyhovuje. Do tunajšej školy sú priškolené i deti z Podhoria a to ročníky 6.-9. a z Lietavskej Závadky ročníky 4.-9. Školský rok 1967/70 bol otvorený so 421 žiakmi, t.j.15 triedami. Na ročníkoch 1.-5. bolo 7 tried a na 6.-9. 8 tried. Výchovno vyučovací proces zaisťovalo 20 učiteľov. Nastala zmena vo vedení školy. Riaditeľ V. Stráňai bol preložený do Brodna a za riaditeľa školy bol ustanovený Emil Gašpierik, ktorý vykonával funkciu zástupcu. Zástupcom bol ustanovený Šimon Štaffen. V L.Závadke je jednotriedka s počtom žiakov 18.

Materská škola svojou kapacitou tiež nevyhovuje. Má iba jednu triedu s počtom detí 31 vo veku od 3 do 6 rokov, čo veľmi sťažuje prácu. Riaditeľkou je Božena Tomaščíková.“ - odpis...

Bola rozšírená cesta do Liet. Závadky a bol na ňu položený asfaltový koberec. Takto bola upravená aj cesta od obchodu po zbrojnicu.

Vykonala sa generálna oprava a rozšírenie miestneho rozhlasu so zakúpením novej ústredne.

Úprava ohrady cintorína v L.Závadke.

K autobusu do Závadky bola pridelená vlečka.

MNV má pridruženú výrobu, a to 3 nákladné autá.

Zriadená bola vináreň v priestoroch bývalého bytu.

„Naša obec má jednu kuriozitu, a to vodu v takzvanom „Morskom oku“, ktorá má výdatný prameň a nezamrzajúcu vodu i v najtuhších mrazoch s teplotou 10° - 12°C. Začal sa robiť výskum tejto vody Hydrogeologickým ústavom z Bratislavy s perspektívou použiť tento prameň pre mesto Žilina, ktorá trpí nedostatkom vody. Taktiež na toku Lietavka spomenutý ústav vybudoval 3 prepady, a to v obci pri K.Benkovi, M.Martiniakovi a pod Drienovicou. Na týchto sa denne o 7° hod. koná kontrola hladiny i teploty vody. V zime i ľadových úkazoch.“ - odpis...

Stále funguje pre dôchodcov spoločná vývarovňa. Dôchodcovia si obedy prevažne nosia domov.

„V septembri pod vedením Vojtecha Bukovinského odkryli na Lietavskom hrade tzv. runový nápis. Je to asi najstaršia písomná pamiatka, akú na území Žilinského okresu doposiaľ našli. Usudzuje sa, že pochádza zo strednej železnej doby, približne zo 6. alebo 7. st.n.l. z obdobia pred sťahovaním národov. Podľa situovania nápisu a to priamo na najvyššom brale, na ktorom stojí donjan (veža nebojsa) Lietavského hradu, ako aj podľa šikmo skresanej skalnej steny poniže, možno predpokladať, že na tomto mieste stál - ako sa to aj v povestiach traduje - kedysi pohanský obetný oltár keltského, pravdepodobnejšie germánskeho kmeňa, ktorý na tomto území ešte pred sťahovaním národov sídlil.“ - odpis...

1970:

Zima nebola silná, bolo len niekoľko miernych mrazov. Koniec januára a začiatok februára bol bez snehu, ten napadol vo veľkom množstve až koncom februára. V tomto období bola zaznamenaná aj najnižšia teplota v obci -20° až -26°C. V septembri začali silné mrazy, ktoré spustošili všetky okrasné záhrady.

Veľké vody v Lietavke tiekli 24.,25.,26.marca a 18. augusta po silných búrkach.

Tento rok družstevníci zasadili aj zemiaky a kŕmnu repu. Chov hov.dobytka klesol na 127 kusov, lebo bol zavedený chov oviec - 211 kusov a po vyradení veterinárom ostalo v JRD 6 koní. V JRD pribudol 1 kolesový traktor. V rámci plánu bola dokončená výstavba močovkovej závlahy, skladu pohonných hmôt.

Koncom decembra bola skolaudovaná 6-bytovka.

Za predsedu JRD bol zvolený Vincent Beniač.

Tento rok sa vykonalo aj sčítanie obyvateľstva s nasledovnými výsledkami: 1568 obyvateľov - z toho 790 mužov a 778 žien, 1566 národnosti slovenskej a 2 českej.

Do školy chodí 420 žiakov, je 15 tried a 20 učiteľov.

SZŽ (Slovenský zväz žien) usporiadal kurz šitia, ktorý viedla pani Irena Gašpieriková. 14 účastníčok, ktoré sa kurzu zúčastnili, usporiadali na záver módnu prehliadku. Predsedníčkou SZŽ bola Katarína Tomaščíková.

„Veľmi pekná a možno povedať, že jediná tradícia v obci je stavanie a váľanie májov. Máje stavajú mládenci dievčatám v noci a v najväčšej tichosti pred 1.májom. No pri váľaní májov je skutočne veselo. Je to skutočne pekná podívaná. Mládenci si, ak majú, oblečú kroje a pekne ovenčia kone a starý koč. S hudbou chodia váľať máje. Zváľajú máj za doprovodu hudby, vytancujú dievku i matku, zoberú „výslužku“ a s hudbou a spevom idú ďalej.“ - odpis...

Nastala zmena v miestnej knižnici - novou knihovničkou je Terézia Furmánková.

MNV dal opraviť bočné ulice v obci a pokryť ich asfaltovým kobercom. Tajomníkom sa stáva Jozef Brezáni a predsedom MNV Pavol Gašperik, pri nich pracovalo 30 poslancov.

1971:

10 júna bola veľká búrka s krupobitím. Krupec poškodil časť úrody - pováľal obilie, polámal zemiaky, priesady a zeleninu dostrapkal. 27.júna sa cez pravé poludnie prihnala búrka s veľkým prívalom vody od Podhoria a L.Závadky. Búrka trvala krátko, ale voda v potoku za 15 min. vystúpila až na 1 m.

„V pranostike o rôznych úkazoch prírody sa hovorí: Keď na Katarínu stojí hus na ľade, na Vianoce bude stáť na blate. Táto ľudová múdrosť sa skutočne v roku 1971 splnila, pretože december bol bez snehu a Vianoce na blate.“ - odpis...

Predseda osvetovej besedy Mikuláš Furmánek sa stará o pravidelné premietanie celovečerných filmov 3x do týždňa, 1x pre mládež. Taktiež zabezpečili na vystúpenie v obci súbor Rozsutec zo Žiliny.

Odchodom knihovničky na materskú dovolenku sa novou knihovničkou stáva Gabriela Bukovinská. Knižnica v tomto období má 1845 zväzkov.

30.apríla sa konala celoobecná slávnosť s bohatým kultúrnym programom a filmom. Kultúrne programy na všetky oslavy a slávnosti obce pripravuje ZDŠ.

ČSČK organizovalo spoločné darovanie krvi - prišlo 20 občanov.

16.mája sa konalo stretnutie troch generácií pod hradom. Stretli sa tu vojaci Sovietskej armády a pionieri zo 7 škôl. Poriadali sa rôzne súťaže.

Telovýchovná jednota Družstevník sa v okresnom súťažení v druhej triede umiestnila na prvom mieste.

MNV dal opraviť niekoľko 100 m cesty, upravilo priestranstvo pred svojou budovou, bola vykonaná rekonštrukcia miestneho rozhlasu v L.Závadke.

Urobila sa aj úprava a natretie pletiva ohrady cintorína v Lietave. Oplotené bolo aj futbalové ihrisko.

Začali sa plány s výstavbou Domu smútku na cintoríne a začali aj práce pri výstavbe vodovodu do Žiliny.

JRD dodržalo aj prekročilo výnosy jednotlivých plodín, čím sa potvrdilo : „Hovorí sa, že zem je najlepšia komora, do ktorej na jar dá hospodár vrece zemiakov a v jeseni zoberie desať vriec. Je tomu tak, ale za predpokladu, že hospodár sa svedomito stará o túto komoru.“ - odpis...

Dokončená bola družstevná bytovka.

Predsedom NF ostáva Václav Brezáni (zvolený r. 1968).

1972:

Predsedom Telovýchovnej jednoty bol Ferdinand Grečnár. TJ - Družstevník postihla smutná udalosť, keď z jej radov tragicky odišiel aktívny člen Ľubomír Koričár (22) spolu s Ľubomírom Kasákom.

Požiarnu ochranu viedol Jaroslav Belan.

SZM (Slovenský zväz mládeže) viedol spomínaný Ľ. Koričár.

Drobných chovateľov usmerňoval Jozef Janoška.

Protifašistických bojovníkov viedol Cyril Brezáni a Miestny dozorný výbor viedol Juraj Maliaček.

Dom smútku bol v akcii „Z“ postavený a aj skolaudovaný.

Rozšírený bol miestny rozhlas a elektrické osvetlenie aj v L. Závadke.

Konali sa pozemné práce pri stavbe vodovodu do Žiliny.

JRD malo 319 kusov hov. dobytku, z toho 133 kráv, 221 oviec a 7 koní. Družstvo zakúpilo osobné auto 1203, traktor, sadzač zemiakov a vlečky. Tiež urobilo výstavbu panelovej cesty. Na spoločnej schôdzi bola prejednávaná otázka zlúčenia JRD Lietava a JRD Podhorie.

Štatistika : narodilo sa 24 detí, z toho 11 chlapcov a 13 dievčat, uzavretých bolo 11 manželstiev, zomrelo 9 občanov

1973:

Vo februári došlo k zlúčeniu JRD Lietava a JRD Podhorie (785 ha poľn. pôdy, z toho 620 ha ornej), ktoré nesie názov : „JRD Lietava so sídlom v Podhorí.“ Predsedom sa stal Ing. Jaroslav Beniač z Rosiny (syn bývalého predsedu V. Beniača).

JRD chovalo 551 kusov hov. dobytky - z toho 243 dojníc, 21 teliat, 16 teľných jalovíc, 26 chovných jalovíc a 259 na výkrm. Ďalej chovali 354 ošípaných, 6 koní a 235 oviec.

Na úseku mechanizácie hospodárili s 11 nákladnými autami, 18 traktormi kolesovými, 5 pásovými, 1 obilným kombajnom a rôznymi poľnohosp. strojmi a náradím.

„Za posledné roky nastala veľká zmena v počasí. Už nebývajú tuhé zimy s množstvom snehu a ľadom na potoku hrubým 40cm- 70cm, ktorý kedysi obchodníci a krčmári vysekávali vo veľkých kvádroch a posypané pilinami uchovávali v pivniciach na ochladenie nápojov a potravín. Chladničky ešte neboli.

3. mája sa prihnala búrka s veľkým privalom vody. Príval vody bol tak silný, že voda brala so sebou všetko, čo jej prišlo do cesty. Narobila veľa škody.

V septembri bolo pekné počasie s vysokými teplotami +28°C až 32°C. Nakoľko od júla nepršalo, pôda veľmi vyschla, bol nedostatok pitnej vody, ba i úžitkovej vody. Potok Lietavka bol takmer bez vody. Starí ľudia hovoria, že také vysoké teploty boli v septembri pred 150 rokmi.“ - odpis...

V akcii „Z“ začala regulácia potoka Lietavka, vykonaná bola generálna oprava elektrickej siete v hornej časti obce, rozšírené bolo verejné osvetlenie i 11 svietidiel, vybudovaný bol vodovod do MŠ.

Začala sa výstavba obliekárne pre TJ a Domu služieb pre občanov.